

Упражнение 1.

Общ преглед на развитието на икономическите теории. Икономическата мисъл в древността и Средновековието. Меркантилизъм. Физиократи.

1. В икономическата теория се очертават като доминиращи два подхода, условно наречени обективна и субективна школа в развитието на икономическата наука. Според обективната икономическите отношения се създават независимо от желанието на отделните хора. Според субективната икономическото поведение на човек се определя от целите, които си поставя съобразно своите интереси и предпочитания.

С имената на кои икономисти се свързва всяко от тези течения (отбележете в празното място):

	Адам Смит	Дейвид Рикардо	Карл Маркс	Алфред Маршал	Е. Бьом-Баверк
Обективна					
Субективна					

2. Верни или грешни са твърденията

- а) В марксистката политическа икономия стойността на стоката е обществено отношение.
- б) В икономикса полезността на всяка конкретна стока за отделния човек е различна.
- в) В икономикса едни и същи стоки на пазара имат различни цени, защото имат различна полезност за различните потребители.
- г) Критерий за периодизацията на историята на икономическите теории се явява различието в разбиранията на предмета на икономическата теория в различни периоди от време.
- д) В древността и Средновековието икономическата мисъл има основно описателен характер.
- е) Приносът на Древна Гърция в развитието на икономическата теория е много по-голям, отколкото приносът на Рим.
- ж) За представителите на класическата политическа икономия икономическата наука е преди всичко наука за материалното богатство, изследваща законите за производството и разпределението на материалните блага.
- з) Съвременният икономикс икономическата теория по същността си представлява решаването на оптимизационни проблеми от рационални агенти, които се стремят да максимизират ползите и минимизират разходите.
- и) Икономиката престава да бъде разглеждана като наука за материалното богатство след т.нар. „маржиналистка революция“.
- й) Някои от недостатъците на Меркантилистката школа произтичат от това, че нейните представители са основно теоретици без достатъчно практически опит.
- к) Меркантилистите поставят акцента на анализа върху отделния индивид, домакинство или фирма.
- л) Меркантилистите поставят акцент върху производството като основен източник на богатство.
- м) Меркантилистите защитават виждането за държавна намеса и ограничаване на международната търговия, но смятат, че във вътрешната търговия и производство пазарът трябва да действа без държавна намеса.
- н) В периода 16-18 век Великобритания е единствената европейска страна, която се противопоставя на меркантилизма, защото разполага с голяма търговска флотилия и за разлика от другите, би спечелила от премахването на търговските ограничения.

o) Макар да има много слабости и да достига до грешни заключения, меркантилизмът като

учение успява да изгради стройна и последователна теоретична рамка.

п) Противопоставянето на свободната търговия от страна на меркантилистите е логично следствие от виждането им за ограничеността на богатството в световен мащаб.

р) Ранният меркантилизъм цели максимизация на положителното салдо на търговския баланс, докато късният меркантилизъм има като главна цел привличането на ценни метали в страната.

с) Икономическата таблица на Франсоа Кене, която има за цел да покаже обръщението на икономическите блага в обществото като цяло, е инспирирана от научните открития в медицината.

т) Физиократите поставят акцента на анализа върху материалното производство.

у) Според физиократите съществуват абсолютни и универсални природни закони, а целта на суверена е да открие какви са те и да съобразява собствените си закони и действия с тях.

ф) Според физиократите задоволяването на интересите на отделните членове на обществото в общия случай не води до противоречия между тях, а интересите на различните обществени класи са в хармония.

х) Според Франсоа Кене земеделието и (занаятчиското) производство са в състояние да създадат чист продукт, докато търговията само трансформира благата без да ги умножава.

ц) В своята "Икономическа таблица" Кене разглежда две основни обществени класи.

ч) "Икономическата таблица" на Кене прави анализ само на вътрешната търговия.

ш) Един от недостатъците на "Икономическата таблица" е, че класата на земеделските производители продава целия свой продукт на другите класи и фактически излиза, че самата тя не консумира никаква продукция.

щ) Анализът на Кене на материално веществените потоци в обръщението се основава на трудовата теория на стойността.

ъ) В анализа на Кене т.нар. „безделна класа“ не разплага с първоначални аванси.

ь) "Икономическата таблица" се допуска постоянни цени през годината.

ю) В таблицата на Кене чистият продукт приема формата на поземлена рента, която фермерите изплащат на земевладелците.

я) Таблицата на Кене е своеобразна форма на макроикономически анализ на националната икономика.